

Polonia tras as eleccións: o novo vello gañador

Description

Co 39% dos votos, a Plataforma Cívica gañou as eleccións parlamentarias que se convocaron en Polonia o pasado 9 de outubro, deixando atrás ao seu maior oponente, o partido da Lei e Xustiza, que alcanzou o 30% de votos. É a primeira vitoria electoral dun partido no goberno na historia da Polonia democrática, o cal pode considerarse como un gran triunfo para o actual goberno de Plataforma Cívica.

Co 39% dos votos, a Plataforma Cívica gañou as eleccións parlamentarias que se convocaron en Polonia o pasado 9 de outubro, deixando atrás ao seu maior oponente, o partido da Lei e Xustiza, que alcanzou o 30% de votos. É a primeira vitoria electoral dun partido no goberno na historia da Polonia democrática, o cal pode considerarse como un gran triunfo para o actual goberno de Plataforma Cívica.

Ao longo das últimas semanas da campaña electoral estaba claro que na carreira á vitoria quedaban só dous partidos: a centrodereita Plataforma Cívica (PO) de orientación liberal; e a Lei e Xustiza (PiS), de carácter conservador e ideoloxía católica.

Tendo en conta a vantaxe significativa da Plataforma Cívica nas sondaxes preelectorais, a única cuestión irresoluble de cara ás eleccións foi a do composición do goberno de coalición. É dicir, segundo o previsto, o Partido Popular Polaco (PSL), sendo este un membro da coalición gobernante ao longo dos últimos catro anos, non podía confiar con toda seguridade que o apoio do electorado fora suficiente para manter o status quo existente.

Con todo, os votos do 8,4% do electorado que obtivo PSL resultaron suficientes para o mantemento da súa coalición con PO. A partir de agora, o goberno pode contar con 235 escanos, catro máis dos que necesitaba. No entanto, non é unha coalición forte, xa que para pór en marcha a política de goberno será imprescindible case a unanimidade de todos os deputados do pacto PO-PSL.

Dos demais partidos, só dous superaron a cláusula de barreira, sendo iso o Movemento de Palikot apoiado por 10% do electorado, e a Alianza da Esquerda Democrática (SLD), co apoio de 8,2%. Mentres que o resultado do Movemento de Palikot, un partido novo formado ó redor de Janusz Palikot, ex político da Plataforma, pódese considerarse como un éxito sorprendente, os comicios para SLD constitúen un fracaso enorme.

Cara á previsibilidade

As últimas semanas preelectorais pasaron en relativa tranquilidade, con excepción dunha porción dos insultos habituais por parte dos líderes dos partidos prominentes, sen os cales o debate político en Polonia consideraríase imperfecto. Os que prevían unha película de suspense, cun xiro inesperado cara un gran final e a aparición dun protagonista novo, decepcionáronse polo menos no que se refire aos papeis principais.

A repartición da campaña outonal completouse meses antes das eleccións e o único partido capaz de revolver o seu escenario previo foi o Movemento de Palikot, o cal a pesar de haber estado condenado á perda entre os actores máis coñecidos, conseguiu converterse na terceira forza da Cámara Baixa do Parlamento polaco. Os seus méritos débense a unha estratexia electoral moi atrevida, dirixida a gañarse o apoio do electorado insatisfeito polos gobernos de dereita. Janusz Palikot, un político moi controvertido, coñecido por expresar as súas opinións de xeito moi libre, recibida por algúns como violenta, apostou pola crítica á Igrexa católica, o que lle saíu moi beneficioso.

En todo caso, os resultados dos comicios autonais indican que a situación polÃtica en Polonia por fin estabilizouse. Logo de anos de fragmentaci3n da escena polÃtica, de inestabilidade nas opini3ns polÃticas do electorado e, como consecuencia, da falta de continuidade governamental, chegou o momento no que os gaÃadores dos comicios non perden o apoio social xusto logo de contarse os votos.

A saber, son as terceiras elecci3ns seguidas nas que, na Ãltima batalla da campaa electoral, contan PO e PiS e tam3n as primeiras que permitirán ao goberno actual quedar no seu sitio.

Tusk vs. KaczyÅski

Paradoxalmente, PO e PiS, os opoñentes polÃticos mÃis ardentes, ambos guiados por polÃticos que se consideran inimigos tam3n a nivel persoal, teñen moitos trazos en com3n. E precisamente ese factor reflectiuse nas s3as moi similares receitas para a vitoria nas elecci3ns. 3 dicir, ambos partidos construídos 3 redor de lÃderes carismÃticos pero carecendo de programas realmente coherentes e concretos, durante as Ãltimas semanas dedicábanse unicamente a indicar os fallos dos seus opoñentes en vez de presentar a s3a propia visi3n polÃtica.

Agora ben, para a Plataforma Cívica, o factor crucial para o 3xito da s3a estratexia preelectoral foi a disposici3n presentada por Donald Tusk, un dos tres fundadores de PO e actual primeiro ministro. A principal tarefa de Tusk, sendo este un polÃtico mÃis confiado no paÃs, consistía en crear unha imaxe do partido cun potencial suficiente para poder crear a alternativa estable fronte 3 imprevisibilidade de PiS.

O m3todo do primeiro ministro era moi simple: non permitir que a sociedade esquecese do espectacular fracaso do Ãltimo, e ata agora 3nico, goberno composto por PiS e os seus moi radicais socios polÃticos. Esta tÃctica funcionou ben para PO nas elecci3ns de 2007. Ent3n, por qu3 non utilizala outra vez?

A estratexia tiña por finalidade evitar o debate sobre os temas forzados pola oposici3n, difÃciles para o goberno de Tusk, como por exemplo a crise econ3mica ou o claudicante sistema de pensi3ns, e no seu lugar expor os 3xitos da Plataforma, sobre todo no campo europeo, o que adicionalmente subliñaba a diferenza entre o pro-europeo PO e o euroesc3ptico PiS.

Pola s3a banda, para o momento da campaa, JarosÅaw KaczyÅski tam3n volveu aos m3todos que lle serviron durante a campaa presidencial do ano pasado, 3 dicir 3 suavizaci3n da imaxe e ret3rica polÃtica utilizada. Por suposto, foi inevitable volver ao asunto da catÃstrofe a3rea do presidente polaco Lech KaczyÅski, que tivo lugar en SmoleÅsk (Rusia) o ano pasado e cuxas causas, segundo o irmán xemelgo do presidente falecido e os demais polÃticos da Lei e Xustiza, aÃnda non se explicaron.

No entanto, a pesar de iniciado a campaa coa exhumaci3n do Zbigniew Wassermann, unha das vÃtimas da catÃstrofe, coa finalidade de revelar as causas "verdadeiras" da s3a morte, pouco despois minimiz3ronse as alusi3ns ao accidente por parte de KaczyÅski. Igualmente reduciuse a normalmente moi elevada actividade de Antoni Macierewicz, un dos polÃticos prominentes de PiS fortemente acusado de xenofobia e antisemitismo por parte da ultracat3lica Radio Maryja, e coñecido pola s3a inclinaci3n 3s teorías conspirativas.

No entanto, iso non significa que o lÃder de PiS abandonase a idea de culpar a Tusk pola morte do seu irmán, sendo este un elemento chave da campaa de PiS. O 3nico cambio ocorreu no seu xeito de falar sobre a catÃstrofe. En vez de atacar ao goberno directamente, o lÃder de PiS introduciu nas listas de candidatos do seu partido a moitos membros das familias das vÃtimas, o que lle deu a oportunidade de xeito indirecto para falar sobre os falecidos e as causas da s3a morte.

A problemÃtica infraestrutura

Os estrategos da campaa de PiS non esqueceron que, coa Eurocopa 2012 que se vai a organizar en Polonia e UcraÃna, 3 sociedade polaca preocupanlle mÃis outras cousas que as pantasma do accidente a3reo de SmoleÅsk. En consecuencia, en vez de fixarse nese tema, que s3 provoca cansazo na sociedade polaca, introduciuse outro moito mÃis interesante: o da infraestrutura.

Unha das principais vítimas da campaña electoral debería ser Cezary Grabarczyk, o ministro de Infraestrutura por parte de PO e un político que, ao longo dos últimos catro anos, recibiu moitas críticas por parte da opinión pública. Loxicamente, durante a campaña era un dos políticos máis mencionados por PO.

A oposición aproveitaba cada oportunidade para culparlle a Grabarczyk, e non sen razón, polos atrasos na construción dos estadios e igualmente da rede de autoestradas. O seu nome mencionábase tamén a propósito do fracaso do investimento chinés na construción da autovía A2, que probablemente non estará lista para a Eurocopa. Adicionalmente, en setembro pasado a súa situación empeorou coa folga dos traballadores da barata compañía de ferrocarril InterREGIO, que demandaron inmediatas subidas de pago.

Con todo, Grabarczyk logrou salvarse grazas ao comezo da moi esperada e tamén onerosa renovación da principal estación de trens de Viena, a cidade da súa orixe, onde se presentou nas eleccións. O comezo da moitas veces aprazada renovación anunciouse con gran ímpeto para a seguinte semana tras as eleccións, o que podía ser un factor crucial para gañarlle ao ministro da Infraestrutura a gratitude dos cidadáns de Viena.

Ser liberal ou non ser?

Ao longo da campaña, PO tiña que afrontar outro problema inevitable, é dicir, as preguntas sobre a identidade do partido, que xurdiron á mantenta duns “traslados políticos” que ocorreron no período preelectoral.

En PO, sendo este un partido grande e ideoloxicamente diversificado, pódense distinguir varias fraccións, das cales destacan as ás conservadora e liberal. Os conflitos internos en PO xa se manifestaron á marxe dos debates sobre a Igrexa, os matrimonios homosexuais, a fecundación in vitro ou o aborto, pero ata agora as forzas internas na Plataforma parecían relativamente equilibradas.

Con todo, a afiliación de Joanna Kluzik-Rostkowska, anteriormente unha política do PiS fortemente vinculada co ex presidente Lech Kaczyński; e de Bartosz Arlukowicz, que previamente formaba parte da xeración nova da Alianza da Esquerda Democrática, a un partido que se define como “centrodereita de carácter liberal”, espertaron algunhas dúbidas. Por tanto, unha das preguntas preferidas polos políticos de PiS é saber cal é a verdadeira cara de PO. A resposta é unha das moitas respostas que Donald Tusk esquivaba con tanta elegancia ao longo da campaña enteira.

O problema consiste en que a postura liberal, no que respecta á ideoloxía da esquerda polaca, non é unha ideoloxía aceptable para os numerosos conservadores de PO, o que pode significar serios problemas para o partido de Tusk, e a súa postura estritamente conservadora non é o atractivo para o electorado.

Aínda que o éxito nas eleccións é moi importante, o crucial para a política do próximo goberno son os resultados dos partidos máis débiles e o apoio que pode recibir o goberno por parte de SLD e do Movemento de Palikot, xa que a escasa maioría da que dispón tanto PO como PSL non constitúe unha garantía da efectividade do goberno.

Na práctica, iso pode significar que se a Plataforma quere realizar o seu programa, non terá outra solución que inclinarse un pouco cara o seu lado liberal e cooperar tamén cos deputados do Movemento de Palikot e do SLD. Con todo, a reacción da fracción conservadora do partido non é difícil de imaxinar e un conflito interno no seo da Plataforma seguro non é o que quere Donald Tusk. Por tanto, para os próximos catro anos pódese esperar o que se levaron consigo os últimos catro: a pasividade.

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Europa

IDIOMA

Galego

Date Created

Outubro 20, 2011

Meta Fields

Autoria : 3752

Datapublicacion : 2011-11-01 00:00:00